

INDIVIDUELL PLAN

- en rettighet for deg og et verktøy for samarbeid

Har du ønske om og rett til individuell plan?

Du som har behov for langvarige og koordinerte helse- og/eller sosiale tjenester, har rett til å få utarbeidet en individuell plan dersom du ønsker det. Retten er uavhengig av diagnose og alder og gjelder selv om du bare mottar tjenester fra ett forvaltningsnivå, for eksempel kommunen. Du trenger ikke å motta tjenester fra spesialisthelsetjenesten for å ha rett til å få utarbeidet en individuell plan.

Det skal være din plan

Individuell plan skal inneholde en oversikt over dine mål, ressurser og behov for tjenester, og du har rett til å delta i prosessen med å lage planen. Du kjenner situasjonen din best, mens fagfolk har oversikt over forskjellige løsninger og tiltak som finnes.

Et verktøy for samarbeid

Planen skal være et verktøy for samarbeid mellom deg og tjenesteapparatet og mellom de ulike tjenesteyterne. Den skal styrke samhandlingen for at du skal få dekket dine behov for bistand. Det kan for eksempel være tiltak innenfor helsetjenester, sosialtjenester, tjenester fra Arbeids- og velferdsetaten (NAV) eller innen utdanning.

Individuell plan skal gi en oversikt over og beskrive de løsningene og tiltakene som gir deg et sammenhengende og individuelt tilpasset tjenestetilbud. Ansvarsfordelingen mellom de instanser du mottar tjenester fra, og mellom deg og tjenesteyterne, skal komme tydelig fram. I dette samarbeidet kan også pårørende delta dersom du ønsker det.

Når barn har behov for omfattende og sammensatte tjenester, kan planen også innholde behov for tjenester til familiemedlemmer, som for eksempel avlastning.

En tjenesteyter med hovedansvar

En tjenesteyter, ofte kalt en koordinator, skal til enhver tid ha hovedansvaret for oppfølgingen av planen din. Koordinatorens hovedoppgave er å sikre god framdrift i planarbeidet, at du får den informasjonen du trenger, og at du i samsvar med prinsippet om brukermedvirkning har innflytelse i planarbeidet. Dine ønsker bør vektlegges når koordinatoren utpekes.

Initiativ og ansvar

Initiativet til å få utarbeidet individuell plan kan komme fra deg eller pårørende, men hovedansvaret for å utarbeide planen ligger i tjenesteapparatet. Den delen av kommunens sosial- og helsetjeneste eller helseforetaket/spesialisthelsetjeneste som du henvender deg til, har plikt til å sørge for at planarbeidet settes i gang. Sosial- og helsetjenesten skal samarbeide med andre etater som du mottar tjenester fra, for eksempel NAV.

Alle tjenesteytere du er i kontakt med innen sosial- og helsetjenesten skal vite hvor du kan henvende deg for å få vurdert retten din til å få utarbeidet individuell plan. Når det er avklart om du har retten på din side, utpekes koordinatoren og planarbeide kan begynne.

Starter arbeidet med planen din i helseforetaket, bør det samtidig etableres et godt samarbeid med tjenestene i hjemkommunen. Oftest vil ansvaret for videre oppfølging av planen etter en tid overføres til kommunen.

En overordnet plan

Individuell plan er en overordnet plan. Andre planer, som for eksempel individuell opplæringsplan i skolen, eller behandlingsplaner, bør samordnes med den individuelle planen.

Du skal bare ha én individuell plan.

Taushetsplikt

Alle personopplysninger er som hovedregel underlagt taushetsplikt. Taushetsplikten hindrer likevel ikke at taushetsbelagte opplysninger gis til samarbeidende personell. Taushetsplikten kan også oppheves ved at du samtykker, på en måte som kalles informert samtykke. Det betyr at du samtykker til hvem som skal få opplysninger om deg, hvordan opplysningene skal brukes og hvilke konsekvenser dette kan ha.

For personer som ikke har samtykkekompetanse, kan pårørende, vergen eller helsepersonell samtykke på vegne av tjenestemottakeren.

Klagerett

Du kan klage på at du har fått eller ikke har fått en individuell plan. Fylkesmannen er klageinstans for tjenester etter sosialtjenesteloven. For helsetjenester kan det klages etter pasientrettighetsloven til helsetilsynet i fylket.

Husk!

- ✓ Dersom du synes det er vanskelig å møte tjenesteapparatet og tjenesteyterne alene, har du rett til å ha med pårørende eller en hjelper/likemann i arbeidet med planen.
- ✓ Den individuelle planen gir deg ikke større rett til de enkelte tjenestene, men den er et viktig grunnlagsdokument. Planen dokumenterer din faktiske situasjon og ditt behov for tiltak og tjenester, og kan også gi grunnlag for å søke om tjenester som du ikke har i dag.
- ✓ Individuell plan kan være et verktøy for deg til å få fram hvordan hverdagen din skal være nå og framover.
- ✓ Planen skal være konkret og gi svar på når de ulike tiltakene skal gjennomføres og hvem som har ansvar for å gjøre det.

Vil du vite mer om individuell plan?

- ✓ Veilederen INDIVIDUELL PLAN 2007 -veileder til forskrift om individuell plan og denne brosjyren finnes på www.shdir.no. Gå til Individuell plan under Tema på første side. Her finnes også annen informasjon om tjenestene innen sosial- og helsefeltet. Se også hjemmesiden til Nasjonalt kompetansesenter for læring og mestring på www.mestring.no. Gå til Individuell plan.
- ✓ Alle lover og forskrifter for sosial- og helsetjenestene, inkludert forskrift om individuell plan, finner du på www.lovdata.no.
- ✓ Nærmere opplysninger finner du i helse- og sosialtjenesten i kommunen/bydelen din, på NAV- kontoret eller i helseforetaket/spesialisthelsetjenesten i din region.

Denne brosjyren har bestillingsnummer IS-1292.
Bestilles hos: Trykksakekspedisjonen/SHdir
telefon: 24 16 34 92
telefaks: 24 16 33 69
e-post: trykksak@shdir.no